

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Wiceprezes NIK

KZN.410.10.2.2026

**Pani
Paulina Hennig-Kloska
Minister Klimatu i Środowiska
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/039 – Przeciwdziałanie skutkom suszy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paulina Hennig-Kloska, Minister Klimatu i Środowiska², od 13 grudnia 2023 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Anna Łukaszewska-Trzeciakowska, Minister Klimatu i Środowiska, od 27 listopada 2023 r. do 13 grudnia 2023 r.; Anna Moskwa, Minister Klimatu i Środowiska, od 26 października 2021 r. do 27 listopada 2023 r.; Michał Kurtyka, Minister Klimatu i Środowiska, od 6 października 2020 r. do 26 października 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja planu przeciwdziałania skutkom suszy.
Okres objęty kontrolą	Od 18 września 2021 r. do dnia zakończenia kontroli ³ oraz zdarzenia i dowody powstałe wcześniej, które miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Środowiska do 31 grudnia 2025 r., Najwyższa Izba Kontroli Departament Zasobów Naturalnych od 1 stycznia 2026 r.
Kontroler	Agnieszka Wójcik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr KSI/62/2025 z 8 lipca 2025 r., nr KSI/89/2025 z 1 grudnia 2025 r. oraz KZN/23/2026 z 7 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-2, 466-467, 484-485)

¹ Dalej: „Ministerstwo” lub „MKiŚ”.

² Dalej: „Minister”.

³ 16 stycznia 2026 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Minister terminowo rozpoczął i prawidłowo realizował czynności wpisujące się w dwa⁶ z czterech działań, o wysokim priorytecie⁷, określonych w załączniku nr 4 do PPSS. Rzetelnie i skutecznie współpracował na rzecz opracowania lub przygotowania podstaw do realizacji tych działań z innymi organami współodpowiedzialnymi. Pozytywnie oceniono także, że Minister skutecznie wykonywał zadania, wynikające z zakresu jego właściwości objętego działami administracji rządowej klimat i środowisko, wpisujące się w dwa działania⁸ związane z przeciwdziałaniem skutkom suszy, określone w załączniku nr 4 do PPSS, nieprzypisane Ministrowi oraz jedno⁹ mu przypisane, o średnim priorytecie realizacji. Efektem wykonanych przez Ministra ww. zadań było m.in. przygotowanie dokumentów programowych współfinansujących przeciwdziałanie skutkom suszy, kampania informacyjno-edukacyjna dotycząca ochrony klimatu, podpisanie porozumienia¹⁰ w sprawie zadrzewień śródpolnych oraz przygotowanie projektu rozwiązań legislacyjnych w zakresie adaptacji miast do zmian klimatu.

Minister prawidłowo odpowiadał na skargi i wnioski związane z tematyką przeciwdziałania skutkom suszy, które dotyczyły głównie zasad, sposobu rozpatrywania wniosków i rozliczenia umów o dofinansowanie w ramach Programu Priorytetowego pn. *Moja Woda*¹¹.

Minister nie podjął czynności w celu przygotowania podstaw do realizacji pozostałych dwóch działań¹², o wysokim priorytecie, przypisanych mu w załączniku nr 4 do PPSS, które powinny zostać rozpoczęte w 2021 r., co było niezgodne z art. 183 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne¹³. Nierzetelnym było niepodjęcie przez Ministra współpracy

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Działania pn.: *Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych i Opracowanie zasad finansowania działań przeciwdziałających skutkom suszy*, tj. odpowiednio poz. 1 i 26 Katalogu działań służących przeciwdziałaniom skutkom suszy, stanowiącego załącznik nr 4 do Planu przeciwdziałaniom skutkom suszy (dalej: „PPSS”) przyjętego rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w tej sprawie (Dz. U. poz. 1615), dalej: „rozporządzenie w sprawie PPSS”.

⁷ Priorytet wysoki wskazuje na konieczność rozpoczęcia wdrażania działania od samego początku okresu planowania, tj. od 2021 r., na podstawie treści rozdz. 4.2. pkt 8 PPSS.

⁸ Działania pn.: *Zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych* (poz. 2 załącznika nr 4 do PPSS) i *Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych* (poz. 3 załącznika nr 4 do PPSS).

⁹ Działanie pn. *Propagowanie ponownego wykorzystania wód* (poz. 23 załącznika nr 4 do PPSS).

¹⁰ Zawartego pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministrem Klimatu i Środowiska i Polskim Związkiem Łowieckim.

¹¹ Program wsparcia finansowego, realizowany w latach 2020–2024, w formie dotacji w wysokości do 80% kosztów kwalifikowanych instalacji objętych projektem, do 5 tys. zł na jeden projekt, przygotowany przez Ministra we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: „NFOŚiGW”), mający na celu ochronę zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury.

¹² Działania pn.: *Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej* (poz. 8 załącznika nr 4 do PPSS) i *Opracowanie projektu zintegrowanego systemu monitoringu suszy wraz z określeniem założeń administracyjnych i prawnych dla jego funkcjonowania* (poz. 12 załącznika Nr 4 do PPSS).

¹³ Dz. U. z 2025 r. poz. 960, ze zm., dalej: „ustawa Prawo wodne”.

z innymi organami wymienionymi w poz. 8 i poz. 12 załącznika nr 4 do PPSS, w tym w celu uzgodnienia zakresu przypisanych jemu zadań. Struktura organizacyjna Ministerstwa nie została dostosowana do realizacji powyższych dwóch działań, co było postępowaniem nierzetelnym. Ujawnione w kontroli nieprawidłowości wskazują na niezapewnienie przez Ministra adekwatnych i skutecznych mechanizmów kontroli zarządczej gwarantujących prawidłowe wykonywanie ww. czynności określonych w załączniku nr 4 do PPSS pod poz. 8 i 12.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja planu przeciwdziałania skutkom suszy

Opis stanu faktycznego

Żaden podmiot przygotowujący i sporządzający projekt PPSS nie zwrócił się do Ministra o przekazanie danych niezbędnych do przygotowania projektu PPSS, wobec czego Minister nie przekazywał takich danych.

(akta kontroli str. 147-151, 321-328)

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie PPSS¹⁴ minister właściwy do spraw klimatu i minister właściwy do spraw środowiska zostali wskazani wśród organów odpowiedzialnych za opracowanie lub przygotowanie podstaw do realizacji sześciu działań z katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Czterem spośród tych działań, objętych szczegółowym badaniem¹⁵, nadano wysoki, a pozostałym dwóm¹⁶ średni priorytet realizacji. Projekt rozporządzenia w sprawie PPSS był opiniowany w Ministerstwie dwukrotnie¹⁷. Żadna ze zgłoszonych do niego przez Ministra uwag¹⁸ nie dotyczyła zakresu działań przypisanych ministrowi właściwemu do spraw klimatu i ministrowi właściwemu do spraw środowiska zawartych w katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Minister nie podjął czynności¹⁹ zmierzających do ustalenia zakresu swoich zadań niezbędnych do opracowania lub przygotowania podstaw do realizacji działań, przypisanych mu w załączniku nr 4 do PPSS.

(akta kontroli str. 132-140, 162-172, 266-296, 339-344, 365-377, 430-438)

W odniesieniu do działania pn.: *Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych*, określonego w katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy, tj. w załączniku nr 4 do PPSS (poz. 1), Minister przygotował i zawarł *Porozumienie w sprawie wspólnych działań na rzecz tworzenia i ochrony zadrzewień*

¹⁴ Poz. 1, poz. 8, poz. 9, poz. 12, poz. 23 i poz. 26 załącznika nr 4 do PPSS.

¹⁵ Określonych w poz. 1, poz. 8, poz. 12 i poz. 26 załącznika nr 4 do PPSS.

¹⁶ Działania pn.: *Wykorzystanie wód z systemów drenarskich do nawożenia i nawadniania upraw polowych* (poz.9 załącznika nr 4 do PPSS) oraz *Propagowanie ponownego wykorzystania wód* (poz. 23 załącznika nr 4 do PPSS).

¹⁷ Po raz pierwszy w ramach uzgodnień wewnątrzresortowych, jako projekt Ministra Klimatu i Środowiska, z uwagi na to, że w okresie od 6 października 2020 r. do 13 listopada 2020 r. działem administracji rządowej gospodarka wodna kierował Minister, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1720); po raz drugi w ramach uzgodnień międzyresortowych, w okresie od stycznia do marca 2021 r., jako projekt Ministra Infrastruktury.

¹⁸ Zgłoszonych do projektu rozporządzenia w sprawie PPSS w ramach uzgodnień wewnątrzresortowych i międzyresortowych.

¹⁹ Zarówno na etapie opracowania projektu, jak i po przyjęciu rozporządzenia w sprawie PPSS.

śródpolnych²⁰. Zgodnie z § 4 ust. 2 Porozumienia Ministrowi powierzono współdziałanie merytoryczne i środowiskowe z pozostałymi stronami Porozumienia w przedmiocie osiągnięcia celów środowiskowych, jakie przynoszą zadrzewienia śródpolne i pasy kwietne, w szczególności w zakresie m.in. kształtowania warunków wodnych i mikroklimatycznych. Minister, realizując zobowiązania wynikające z Porozumienia, umieścił na stronie internetowej Ministerstwa informację²¹ dotyczącą roli zadrzewień śródpolnych i wsparcia finansowego w ich tworzeniu. Ponadto Dyrektor Generalna MKiŚ wyjaśniła, że w działaniu [...] jest mowa o wzmacnianiu usług ekosystemowych obszarów wiejskich, głównie poprzez: [...] odtworzenie [...] mokradeł na terenach rolniczych. [...] Duża część zadania w obszarze zapewnienia skutecznej ochrony mokradeł na terenach rolniczych uwzględnia również procedowany obecnie projekt Strategii mokradłowej [...]²². Realizację tego zadania Minister przekazał²³ Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska. W okresie objętym kontrolą kolejne wersje projektu Strategii mokradłowej poddawano uzgodnieniom wewnątrzresortowym, rewizji i aktualizacji, w tym w ramach prac Międzyresortowego Zespołu do spraw Obszarów Wodno-Błotnych²⁴. Przewodniczącym wymienionego zespołu został Podsekretarz stanu w MKiŚ, a Ministerstwo zapewniało jego obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową²⁵. W dniu 13 stycznia 2026 r. projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Strategii ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z Planem działań” został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów²⁶. Według stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych nie ukończono prac nad projektem Strategii mokradłowej.

(akta kontroli str. 3-55, 237-253, 293-320, 335-338,
457-462, 486-514, 520-528)

Minister nie podjął czynności w celu przygotowania podstaw do realizacji działań pn.: *Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej*, określonego w poz. 8 załącznika nr 4 do PPSS (szczegółowy opis

²⁰ Dalej: „Porozumienie”, zawarte 8 lutego 2022 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministrem Klimatu i Środowiska i Polskim Związkiem Łowieckim.

²¹ Opublikowaną 14 maja 2022 r. pod adresem: <https://www.gov.pl/web/klimat/wsparcie-na-tworzenie-zadrzewien-srodpolnych>.

²² Projekt *Strategii ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce na lata 2026-2036 wraz z planem działania* (przekazany Ministrowi 12 grudnia 2025 r. przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska), wcześniej projekt *Strategii ochrony mokradeł w Polsce na lata 2025-2035* (przekazany Ministrowi przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska 17 września 2024 r.), wcześniej projekt *Strategii ochrony mokradeł w Polsce na lata 2024-2034* (przekazany Ministrowi przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska 12 marca 2024 r.), wcześniej projekt *Strategii ochrony mokradeł w Polsce na lata 2022-2032* (nazwa pierwszej wersji projektu z 30 listopada 2021 r. opracowanego na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska), dalej: „projekt Strategii mokradłowej”.

²³ Polecenie Ministra Klimatu i Środowiska z 23 kwietnia 2021 r. znak: DOP-ZP.013.1.2021.KK oraz Pełnomocnictwo Ministra Klimatu i Środowiska z 29 kwietnia 2024 r. znak: DOP-WŚ.0311.3.2024.DT 3158564.12332671.9936011 dla Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

²⁴ Utworzonego zarządzeniem nr 147 Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2024 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw Obszarów Wodno-Błotnych (M. P. poz. 1033).

²⁵ Ministerstwo przeprowadziło cykl roboczych spotkań bilateralnych, zebrało zgłoszone opinie i uwagi, sformułowało projekt rekomendacji, przyjęty przez Zespół i zorganizowało konferencję prasową nt. projektu Strategii mokradłowej i roli mokradeł.

²⁶ Pod nr ID246.

przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*) oraz *Opracowanie projektu zintegrowanego systemu monitoringu suszy wraz z określeniem założeń administracyjnych i prawnych dla jego funkcjonowania*, określonego w poz. 12 załącznika nr 4 do PPSS (szczegółowy opis przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 3-55, 152-161, 293-320, 360-361, 365-377, 439-444, 449-455)

W Ministerstwie nie wyznaczono komórek organizacyjnych odpowiedzialnych ani osób odpowiedzialnych za realizację ww. działań (o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli str. 132-140, 266-296)

Minister przygotował podstawy do realizacji działania pn.: *Opracowanie zasad finansowania działań przeciwdziałających skutkom suszy*, określonego w poz. 26 załącznika nr 4 do PPSS, które polegały na zgłoszeniu uwag do uwzględnienia w programach operacyjnych mechanizmów dofinansowania projektów związanych z retencją wody na terenach rolnych, leśnych i zurbanizowanych, budową ujęć wód, przebudową systemów melioracyjnych, edukacją w zakresie suszy oraz efektywnym wykorzystaniem zasobów wodnych.

(akta kontroli str. 3-55, 266-296, 293-301)

W ramach perspektyw finansowych Unii Europejskiej na lata 2014-2020 i 2021-2027 minister właściwy do spraw środowiska uczestniczył²⁷, jako instytucja pośrednicząca, a nadzorowany przez Ministra – NFOŚiGW, jako instytucja wdrażająca, w pracach komitetów monitorujących: POLiŚ 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 oraz FEnIKS 2021-2027. Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich²⁸ w MKiŚ wyjaśniła, że *DFE bierze udział w przygotowaniu zapisów programów operacyjnych, które są przygotowywane przez ministra właściwego do spraw polityki regionalnej. Programy te są zatwierdzane przez Radę Ministrów, a następnie przez Komisję Europejską. Ponadto DFE uczestniczy w pracach przy przygotowaniu dokumentów na poziomie krajowym, tj. proponuje zapisy do szczegółowego opisu osi priorytetowych w poszczególnych programach oraz proponuje kryteria wyboru projektów, które zawierają elementy oceny zasadności realizacji projektów. Kryteria te są następnie zatwierdzane przez*

²⁷ Zgodnie z zarządzeniami ministrów odpowiedzialnych za tworzenie poszczególnych programów operacyjnych w skład komitetów monitorujących wchodzi:

1) po jednym przedstawicielu każdej z instytucji pośredniczących z każdego sektora Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (dalej: „POLiŚ 2014-2020”) (MKiŚ) oraz po jednym przedstawicielu każdej z instytucji wdrażających z każdego sektora POLiŚ 2014-2020 (NFOŚiGW), zgodnie z odpowiednio §3 pkt 1 lit. g i h zarządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 4 czerwca 2020 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 (Dz. Urz. MFiPR poz. 19, ze zm.);

2) po jednym przedstawicielu ministra właściwego do spraw środowiska i ministra właściwego do spraw energii, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 lit. d i lit. h zarządzenia nr 33 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 lipca 2020 r. w sprawie Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. Urz. MRiRW poz. 39, ze zm.);

3) instytucje pośredniczące programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (dalej: „FEnIKS 2021-2027”) oraz instytucje wdrażające FEnIKS 2021-2027, zgodnie z §3 pkt 2 zarządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 3 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (Dz. Urz. MFiPR poz. 13, ze zm.).

²⁸ Dalej: „DFE”.

Komitety Monitorujące (Zarządzenia MFIPR²⁹) dany program. Powyższe ustalenia dokonywane są w ramach korespondencji z przedstawicielami MFIPR, którzy pełnią rolę instytucji zarządzającej dla wymienionych programów.

(akta kontroli str. 345-361)

Wśród współfinansowanych projektów związanych z przeciwdziałaniem skutkom suszy znalazły się m.in. projekty dotyczące adaptacji miast do zmian klimatu³⁰ oraz przedsięwzięcia polegające na wspieraniu zielono-niebieskiej infrastruktury także poza obszarami zurbanizowanymi³¹ i „odbetonowania” terenów miejskich³².

(akta kontroli str. 3-55,162-172, 254-296)

W odniesieniu do działania pn. *Propagowanie ponownego wykorzystania wód* określonego w katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy z załącznika nr 4 do PPSS (poz. 23), jako działanie o średnim priorytecie realizacji, za przygotowanie lub opracowanie podstaw którego odpowiadał Minister, w latach 2021-2022 przygotował i przeprowadził on ogólnopolską kampanię informacyjno-edukacyjną pn. *Nasz klimat*. Głównym celem kampanii było podniesienie świadomości ekologicznej³³ społeczeństwa na temat indywidualnych działań, jakie można podejmować na rzecz ochrony klimatu.

(akta kontroli str. 58-68,162-172, 266-296, 293-301, 477-478)

Poza działaniami, dla których minister właściwy do spraw klimatu i minister właściwy do spraw środowiska zostali wskazani w załączniku nr 4 do PPSS, jako organy odpowiedzialne, Minister realizował czynności wpisujące się w dwa inne działania wynikające z katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. W ramach działania pn. *Zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych* (poz. 2 załącznika nr 4 do PPSS) w Ministerstwie opiniowano zakres przedsięwzięć realizowanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe na etapie składania wniosków o dofinansowanie z POLiŚ 2014-2020 i programu FEnIKS 2021-2027³⁴. Były wśród nich dwa kompleksowe przedsięwzięcia dotyczące adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu poprzez małą retencję oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych

²⁹ Minister Funduszy i Polityki Regionalnej – przyp. kontrolera.

³⁰ Łączna kwota przeznaczona na ten cel może wynosić maksymalnie do ok. 5 mln zł. Według stanu na 15 lipca 2025 r. NFOŚiGW zawarł 74 umowy na realizację takich projektów: kwota całkowita 966 mln zł, kwota dofinansowania 669 mln zł.

³¹ Kwota przeznaczona na ten cel wynosi do 150 mln zł.

³² Podpisano sześć umów: kwota całkowita 44 mln zł, kwota dofinansowania 36 mln zł.

³³ Edukacja dotyczyła m.in. oszczędzania zasobów naturalnych, w tym wody, zrównoważonej konsumpcji, retencji, zrównoważonego transportu oraz wyjaśnienia, czym są działania adaptacyjne i mitygacyjne.

³⁴ Przedsięwzięcia rozpoczęte w 2025 r. pn. *Adaptacja lasów górskich do zmian klimatu* (o wartości 303 mln zł z dofinansowaniem ok. 191 mln zł, którego celem była realizacja 628 obiektów małej retencji i systemów przeciwerozynnych w 42 nadleśnictwach, w pięciu województwach) oraz pn. *Adaptacja lasów nizinnych do zmian klimatu* (o wartości projektu 512 mln zł z dofinansowaniem ok. 323 mln zł, którego celem była realizacja działań obejmujących retencję, przeciwdziałanie erozji, monitoring i wdrażanie dobrych praktyk w 151 nadleśnictwach w całej Polsce).

i górskich. Ponadto okresowo raportowano postęp realizacji³⁵ tych przedsięwzięć.

(akta kontroli str. 3-55, 360-361, 365-377, 293-301)

W odniesieniu do działania pn. *Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych* wynikającego z załącznika nr 4 do PPSS (poz. 3), zadanie to zostało zrealizowane poprzez przygotowanie projektu rozwiązań legislacyjnych³⁶ wspierających miasta w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Dyrektor Departamentu Strategii i Odporności Klimatycznej w MKiŚ wyjaśnił, że *wdrożenie przepisów ustawy przyczyni się do zwiększenia odporności miast na skutki zmian klimatu, w tym susze, dzięki poprawie zdolności retencyjnych poprzez rozwój zieleni i błękitno-zielonej infrastruktury. [...] Miasta zostały zobligowane do monitorowania wdrażania MPA³⁷ oraz przekazywania co dwa lata, w latach parzystych, sprawozdań do Instytutu Ochrony Środowiska-Państwowego Instytutu Badawczego. [...] Obecnie w MKiŚ trwają prace nad projektem rozporządzenia [...], które określi obligatoryjne mierniki i wskaźniki.* Ponadto Minister monitorował, przygotowany we współpracy z NFOŚiGW, Program Priorytetowy pn. *Moja Woda*³⁸, którego celem była ochrona zasobów wodnych i podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zmian klimatu, m.in. poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach mieszkalnych, jednorodzinnych oraz zagospodarowanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury.

(akta kontroli str. 3-55, 254-265, 293-301)

Minister powołał Pełnomocnika do spraw przeciwdziałania skutkom suszy oraz niedoborowi zasobów wodnych w środowisku³⁹, funkcjonującego w okresie od 14 maja 2020 r. do 16 grudnia 2021 r. Zadaniem Pełnomocnika było m.in. inicjowanie i monitorowanie działań podejmowanych w Ministerstwie w kontekście przeciwdziałania skutkom suszy, bieżąca współpraca z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi oraz środowiskiem naukowym w zakresie problematyki suszy oraz koordynowanie tworzenia i funkcjonowania strony internetowej www.susza.gov.pl oraz jej prowadzenie.

³⁵ Do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach programu „MonAliZa”.

³⁶ Ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1940) – przyp. kontrolera.

³⁷ Miejski plan adaptacji, dalej: „MPA” – przyp. kontrolera.

³⁸ Celem programu realizowanego przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej było przeciwdziałanie skutkom suszy poprzez gromadzenie i wykorzystywanie wody opadowej poprzez montaż zbiorników na deszczówkę i innych elementów systemu na terenie nieruchomości. W okresie objętym kontrolą odbyły się dwa nabory wniosków w ramach programu. Złożono blisko 70,0 tys. wniosków (na 371 044,2 tys. zł), a podpisano 57,9 tys. umów na kwotę 306 630,2 tys. zł, wypłacono beneficjentom 226 423,9 tys. zł.

³⁹ Dalej: „Pełnomocnik”; powołany zarządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2020 r. w sprawie Pełnomocnika Ministra Środowiska do spraw przeciwdziałania skutkom suszy oraz niedoborowi zasobów wodnych w środowisku (Dz. Urz. Min. Środ. poz. 5) i zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 marca 2021 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Ministra Klimatu i Środowiska do spraw przeciwdziałania skutkom suszy oraz niedoborowi zasobów wodnych w środowisku (Dz. Urz. MKiŚ poz. 27), dalej: „zarządzenia powołujące Pełnomocnika”.

Pełnomocnik, w okresie pełnienia swojej funkcji⁴⁰, zrealizował przypisane mu zadania.

(akta kontroli str. 3-4, 58-68, 95-102, 109-115, 122-127, 132-140, 191-203, 293-320, 474-476)

Zespół ds. Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie nie przeprowadzał audytów wewnętrznych w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy. Żadna z zaplanowanych (na lata 2021-2025) i zrealizowanych w Ministerstwie kontroli nie była bezpośrednio związana z realizacją PPSS. Pracownicy MKiŚ przeprowadzili natomiast dwie kontrole⁴¹, które dotyczyły realizacji Programu Priorytetowego pn. *Moja Woda* w wojewódzkich funduszach ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Katowicach i Warszawie. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. nieprzestrzegania regulaminów naboru wniosków o dofinansowanie, w tym terminów lub wytycznych dotyczących rozliczania wniosków o płatność.

(akta kontroli str. 3-55, 132-134, 297-320)

W latach 2021-2025 (do 25 lipca) w rejestrze skarg i wniosków⁴² prowadzonym w Ministerstwie zarejestrowano 63 sprawy z zakresu tematyki przeciwdziałania skutkom suszy⁴³. Spośród wszystkich zarejestrowanych spraw 45 (71,5%) zostało uznane za bezzasadne, pozostałe 12 rozpatrzono (19,0%), a sześć przekazano do innych organów celem rozpatrzenia (9,5% wszystkich spraw). Żadna ze spraw (skarg i wniosków) nie dotyczyła bezpośrednio przygotowania i realizacji działań przypisanych Ministrowi, określonych w PPSS⁴⁴. Większość spraw, tj. 58 (92,1%), dotyczyła Programu Priorytetowego pn. *Moja Woda*, w tym sposobu procedowania i realizacji tego programu przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (51 spraw) oraz wniosków o zmianę zasad tego programu (siedem wniosków).

(akta kontroli str. 3-55, 128-130, 181-190, 211-216, 297-320)

Wymienione w planach działalności Ministra⁴⁵ na lata 2021-2025 oraz w sprawozdaniach z realizacji PDMKiŚ za lata 2021-2024⁴⁶ cele i zadania, nie

⁴⁰ Minister odwołał Pełnomocnika 12 listopada 2021 r. Następnie zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2021 r. w sprawie zniesienia Pełnomocnika Ministra Klimatu i Środowiska do spraw przeciwdziałania skutkom suszy oraz niedoborowi zasobów wodnych w środowisku (Dz. Urz. MKiŚ poz. 98) Minister zniósł Pełnomocnika. W uzasadnieniu zniesienia wskazano m.in., że powierzenie Ministrowi Infrastruktury projektu strategicznego *Woda dla Polski* zostało wskazane wśród powodów zniesienia Pełnomocnika.

⁴¹ Kontrole dotyczyły realizacji Programu Priorytetowego pn. *Moja Woda*, w tym monitorowania stanu realizacji tego programu oraz sprawozdań składanych do NFOŚiGW. Kontrole obejmowały okres od 1 stycznia 2020 r. do 30 kwietnia 2022 r.

⁴² Zgodnie z art. 32 ust 1 pkt 5 regulaminu organizacyjnego Ministerstwa (Dz. Urz. MKiŚ z 2020 r. poz.10), a wcześniej: § 24 ust 1 pkt 4 tego regulaminu (Dz. Urz. MK. z 2020 r. poz.28).

⁴³ Z czego: w 2021 r. – 16, w 2022 r. – 17, w 2023 r. – 11, w 2024 r. – 13, w 2025 r. – 6.

⁴⁴ Badaniem szczegółowym objęto sześć (10%) spraw, w tym cztery skargi i dwa wnioski. Wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo. Spośród czterech skarg: dwie skargi uznano za bezzasadne (DOP.WOŚ.052.27.2022.AO i DFE-WNF.051.12.2025), jedną skargę (BM-WN.051.87.2023) uznano za zasadną oraz jedną – za częściowo zasadną (DFE-WKF.051.46.2021.DM). Jeden wniosek (DOP-WOŚ.055.427.2022.GŻ) został przekazany do rozpoznania właściwemu organowi, a kolejny (DAM-WMA.051.1.2024) został rozpatrzony w MKiŚ, a wnioskodawcom udzielono odpowiedzi.

⁴⁵ Dalej: „PDMKiŚ”.

⁴⁶ PDMKiŚ i sprawozdania z realizacji PDMKiŚ zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa: <https://bip.mos.gov.pl/kontrola-zarzadcza/plan-dzialalnosci-ministra-klimatu-i-srodowiska/>.

odnosiły się bezpośrednio do żadnego z czterech działań wysokiego priorytetu przypisanych Ministrowi w załączniku nr 4 do PPSS. Minister wyjaśniła, że: *zgodnie z przyjętą praktyką, w Planach działalności ujmowane są przede wszystkim strategiczne tematy, w których Ministerstwo ma bezpośredni wpływ na realizację działań. W przypadku PPSS, ze względu na jego charakter oraz sposób wdrażania, działania Ministerstwa mają charakter wspomagający, co nie kwalifikuje ich do ujęcia w Planie działalności jako zadania strategiczne.* Minister w PDMKiŚ uwzględnił zadania związane z przeciwdziałaniem skutkom suszy, realizowane przez komórki organizacyjne Ministerstwa⁴⁷, w tym takie, które wpisywały się w szczególności w działanie określone w poz. 3 załącznika nr 4 do PPSS pn. *Przeciwdziałanie skutkom suszy na terenach miejskich* lub działanie pn. *Propagowanie ponownego wykorzystania wód*, określone w poz. 23 załącznika nr 4 do PPSS. Minister, co roku, dokonywał identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań wynikających z PDMKiŚ, w tym w zakresie działań dotyczących przeciwdziałania skutkom suszy realizowanych przez komórki organizacyjne MKiŚ.

(akta kontroli str. 58-68, 103-108, 116-121, 141-146, 266-320)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Minister, do 5 grudnia 2025 r., nie podjął żadnych czynności w celu przygotowania podstaw do realizacji działania o wysokim priorytecie realizacji, tj. pn. *Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej*, przypisanego jemu w poz. 8 załącznika nr 4 do PPSS⁴⁸, co było niezgodne z art. 183 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Powyższe działanie miało polegać na budowie nowych urządzeń melioracji wodnych nawadniająco-odwadniających lub przebudowie istniejących urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniających na nawadniająco-odwadniające, w celu zwiększenia retencji wody w glebie na użytkach rolnych z wykorzystaniem urządzeń melioracji wodnych, umożliwiających bieżące kształtowanie zasobów wodnych i reagowanie na sytuację hydro-meteorologiczną.

W okresie objętym kontrolą Minister nie podjął także współpracy z innymi organami, wymienionymi w poz. 8 załącznika nr 4 (kolumna 6) do PPSS, w tym w celu uzgodnienia zakresu jego zadań w tym działaniu, co było postępowaniem nierzetelnym. Tym samym w MKiŚ nie dochowano standardu kontroli zarządczej D.18 „Komunikacja zewnętrzna”, określonego w załączniku do komunikatu nr 23

⁴⁷ Były to następujące zadania: realizacja projektu strategicznego pn. *Adaptacja do zmian klimatu* (w latach 2021-2024), w tym realizacja inicjatywy pn. *Koniec z Betonem w Centrach Miast* (w latach 2023-2024) oraz realizacja projektu pn. *Miasto z Klimatem* (w latach 2021-2022) i Programu Priorytetowego pn. *Moja Woda* (w latach 2021-2022), a także kampanii informacyjno-edukacyjnej pn. *Nasz klimat* (w latach 2021-2022); zapewnienie miastom wsparcia poprzez dofinansowanie m.in. z Nową Perspektywą Finansową Unii Europejskiej 2021-2027 w zakresie inwestycji związanych z zielono-niebieską infrastrukturą oraz opracowania planów adaptacji (w latach 2022-2023); realizacja projektu pn. *Kontynuacja wsparcia funkcjonowania sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”* (2024 r.); przygotowanie projektu rozporządzenia Ministra w sprawie szczegółowego zakresu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz mierników i wskaźników zawartych w miejskich planach adaptacji oraz przygotowanie projektu Krajowej strategii adaptacji do zmian klimatu (2025 r.).

⁴⁸ Wdrażanie działania powinno zostać rozpoczęte w 2021 r., zgodnie z rozdz. 4.2. pkt 8 PPSS.

Ministra Finansów w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych z 16 grudnia 2009 r.⁴⁹, dotyczącego zapewnienia efektywnego systemu wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi, które mają realną możliwość wpływania na osiąganie celów przez daną instytucję publiczną.

(akta kontroli str. 3-55, 266-301, 360-361, 382-423)

W odniesieniu do przyczyn niepodjęcia czynności w celu przygotowania podstaw do realizacji działania Minister wyjaśniła, że w poz. 8 załącznika nr 4 do [...] PPSS *Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej* wskazanych zostało siedem organów odpowiedzialnych za opracowanie/przygotowanie podstaw do realizacji działania. Wyznaczenie tak dużej liczby instytucji nie oznacza, że każda z nich powinna wykonać to zadanie samodzielnie – byłoby to nieracjonalne i mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której każdy z podmiotów stworzyłby inne założenia [...] żadnemu z nich nie została przypisana rola podmiotu koordynującego/wiodącego oraz inicjującego cały proces. [...] W mojej opinii za [...] zadanie odpowiada minister właściwy ds. rolnictwa. [...] obecnie przedstawiciele Ministerstwa Klimatu i Środowiska uczestniczą w pracach grupy roboczej ds. aktualizacji PPSS i zwracają uwagę na konieczność: a) jednoznacznego wskazania w aktualizacji PPSS podmiotu koordynującego realizację każdego z działań i podmiotów współpracujących przy realizacji działań; b) wskazanie instytucji odpowiedzialnej za koordynację wdrażania PPSS jako całości. Minister wyjaśniła także, że nie podejmowano formalnych czynności uzgadniających zakres zadań niezbędnych do realizacji wskazanych działań w ramach PPSS.

(akta kontroli str. 162-172, 468-473)

Wśród spodziewanych rezultatów tego działania wskazano przyczynienie się do poprawy środowiska naturalnego. Zaniechanie przez Ministra opracowania/przygotowania podstaw do jego realizacji pozbawiło go możliwości wpływu na osiągnięcie rezultatu, pomimo faktu, że kierując działami administracji rządowej: klimat i środowisko Minister ma w zakresie swoich działań m.in. sprawy kształtowania, wdrażania polityki klimatycznej i zrównoważonego rozwoju, ochrony i kształtowania środowiska oraz racjonalnego wykorzystywania jego zasobów, a także sprawy ochrony przyrody, gospodarki zasobami naturalnymi oraz ochrony lasów i gruntów leśnych⁵⁰. NIK podziela pogląd Minister, iż wskazanie w załączniku nr 4 do PPSS jako organów odpowiedzialnych za opracowanie lub przygotowanie podstaw do realizacji działania więcej niż jednego podmiotu nie oznacza, że każdy z nich powinien wykonać to zadanie samodzielnie. W ocenie NIK konieczne jest w tym zakresie współdziałanie wskazanych instytucji, a nawiązanie współpracy przez Ministra przyczyniłoby się do osiągnięcia rezultatu działania, na który wpływ miałby każdy ze wskazanych w załączniku nr 4 do PPSS organów.

2. Minister, do 5 grudnia 2025 r., nie podjął żadnych czynności w celu przygotowania podstaw do realizacji działania, o wysokim priorytecie realizacji, pn. *Opracowanie projektu zintegrowanego systemu monitoringu suszy wraz*

⁴⁹ Dz. Urz. MF nr 15, poz. 84, dalej: „komunikat MF”.

⁵⁰ Zgodnie z art. 13a ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 28 ust. 1 pkt 1, 3 i 5 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1275, ze zm.).

z określeniem założeń administracyjnych i prawnych dla jego funkcjonowania, przypisanego jemu w poz. 12 załącznika nr 4 do PPSS⁵¹, co było niezgodne z art. 183 w związku z art. 184 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Powyższe działanie m.in. miało na celu opracowanie zasad oraz struktury administracyjnej dla potrzeb realizacji efektywnego systemu monitoringu suszy, w pełnym zakresie jej typów (atmosferyczna, rolnicza, zarówno na gruntach rolnych, jak i leśnych hydrologiczna, hydrogeologiczna) oraz zapewnienie danych do celów efektywnego ograniczania ryzyka suszy wraz z prognozą deficytów i zmian zasobów wody.

W okresie objętym kontrolą Minister nie podjął także współpracy z innymi organami odpowiedzialnymi, wymienionymi w poz. 12 załącznika nr 4 (kolumna 6) do PPSS, w tym w celu uzgodnienia zakresu przypisanych jemu zadań, niezbędnych do opracowania/przygotowania podstaw do realizacji tego działania, co było postępowaniem nierzetelnym. Tym samym w MKiŚ nie dochowano standardu kontroli zarządczej D.18 „Komunikacja zewnętrzna”, określonego w załączniku do komunikatu MF, dotyczącego zapewnienia efektywnego systemu wymiany ważnych informacji z podmiotami zewnętrznymi, które mają realną możliwość wpływania na osiągnięcie celów przez daną instytucję publiczną.

(akta kontroli str. 3-55, 152-161, 293-301, 439-444)

Minister wyjaśniła, że przedstawione działania określone w poz. 12 zał. 4 do PPSS realizowane przez państwową służbę geologiczną⁵² w oparciu o przepisy ustawy Prawo wodne wpisują się w dział gospodarka wodna, za którą odpowiada Minister Infrastruktury. Nadzór nad PIG-PIB⁵³ leży we właściwości Ministra Klimatu i Środowiska, niemniej Instytut wykonuje także szereg zadań na potrzeby innych organów. Zatem, za działania określone w poz. 12 zał. 4 do PPSS Minister Klimatu i Środowiska nie odpowiada. Ww. działania są działaniami ciągłymi, które były realizowane jeszcze zanim przystąpiono do przygotowywania założeń do Programu Przeciwdziałania skutkom suszy. Jego zamierzeniem było wykorzystanie bieżących prac, bez generowania nowych i rozszerzania działalności PIG-PIB, wynikających z ustawy Prawo wodne. [...] MKiŚ nie został wskazany w PPSS jako wiodący lub koordynujący realizację tego działania, natomiast w 2020 r. MGMIŻ⁵⁴ już podjęło kroki do realizacji tego działania. Ponadto Minister wyjaśniła, że [...] w ostatnich miesiącach dokonałam w MKiŚ zmian organizacyjnych istotnych z punktu widzenia zarządzania tematyką wodną pozostającą kompetencji MKiŚ. Zmiany mają na celu integrację tej problematyki w jednej komórce organizacyjnej odpowiadającej za działania związane z adaptacją do zmiany klimatu i odpornością klimatyczną. [...] Obecnie przedstawiciele Ministerstwa [...] uczestniczą w pracach grupy roboczej ds. aktualizacji PPSS i zwracają uwagę na konieczność jednoznacznego wskazania w aktualizacji PPSS podmiotu koordynującego realizację każdego z działań i podmiotów współpracujących przy realizacji działań; wskazanie instytucji odpowiedzialnej za koordynację wdrażania PPSS jako całości. Minister wyjaśniła

⁵¹ Wdrażanie działania powinno zostać rozpoczęte w 2021 r., zgodnie z rozdz. 4.2. pkt 8 PPSS.

⁵² Dalej: „psg”.

⁵³ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy – przyp. kontrolera, dalej: „PIG-PIB”.

⁵⁴ Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej – przyp. kontrolera.

także, że nie podejmowano formalnych czynności uzgadniających zakres zadań niezbędnych do realizacji wskazanych działań w ramach PPSS.

(akta kontroli str. 162-172, 439-444)

Była Minister⁵⁵ w odniesieniu do realizacji działania określonego w poz. 12 załącznika nr 4 do PPSS wyjaśniła, że *bezsporne jest, iż to zadanie nie należy do kompetencji ministra*.

(akta kontroli str. 449-455)

Dyrektor Generalna wyjaśniła, że PIG-PIB [...] *w ramach wykonywania zadań ciągłych zgodnie z ustawą Prawo wodne psg prowadzi monitoring wód podziemnych, w tym także monitoring bieżącej sytuacji hydrogeologicznej w kraju, posiada i utrzymuje sieć obserwacyjno-badawczą wód podziemnych, a także zespoły do spraw ocen i prognoz hydrogeologicznych*⁵⁶ [...].

(akta kontroli str. 3-55)

NIK nie podziela poglądu zaprezentowanego w wyjaśnieniach Minister, iż za działania określone w poz. 12 załącznika nr 4 do PPSS Minister nie odpowiadał. W PPSS nie została co prawda określona struktura odpowiedzialności, w tym żaden z organów nie został wskazany jako wiodący w przedmiotowej sprawie, to jednak nie zwalnia to Ministra z podejmowania czynności w celu przygotowania podstaw do realizacji omawianego działania. Minister właściwy do spraw klimatu i minister właściwy do spraw środowiska zostali bowiem wymienieni w poz. 12 załącznika nr 4 do PPSS, wśród organów odpowiedzialnych za to działanie. Ponadto Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że nadzór Ministra nad PIG-PIB nie jest równoznaczny z opracowaniem/przygotowaniem bezpośrednio przez Ministra podstaw do realizacji działania, o którym mowa w pkt 12 załącznika nr 4 do PPSS, a niepodjęcie współpracy z innymi współodpowiedzialnymi organami m.in. w przedmiocie uzgodnienia zakresu przypisanych jemu zadań może pozbawić Ministra wpływu na dostosowanie zintegrowanego systemu monitorowania suszy do potrzeb realizacji spraw objętych działami administracji rządowej klimat i środowisko, kierowanymi przez Ministra.

3. Minister nie wyznaczył w MKiŚ jednostki organizacyjnej ani osób odpowiedzialnych za przygotowanie podstaw do realizacji działań określonych w poz. 8 (pn. *Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej*) i w poz. 12 (pn. *Opracowanie projektu zintegrowanego systemu monitoringu suszy wraz z określeniem założeń administracyjnych i prawnych dla jego funkcjonowania*) załącznika nr 4 do PPSS, co było postępowaniem nierzetelnym. Tym samym nie zapewniono w Ministerstwie przestrzegania standardu kontroli zarządczej A.3 „Struktura organizacyjna”, określonego w załączniku do komunikatu MF, dotyczącego dostosowania struktury organizacyjnej jednostki do aktualnych jej celów i zadań.

⁵⁵ Pełniącą funkcję w okresie od 26 października 2021 r. do 27 listopada 2023 r.

⁵⁶ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2023 r. w sprawie ostrzeżeń, prognoz, komunikatów, biuletynów i roczników państwowej służby hydrologiczno-meteorologicznej i państwowej służby geologicznej (Dz. U. poz. 2430) – przyp. kontrolera.

Minister, odnosząc się do braku dostosowania struktury organizacyjnej Ministerstwa do realizacji działań określonych w PPSS, wyjaśniła, że *MKiŚ nie wyznaczyło dedykowanego departamentu ani osoby odpowiedzialnej za koordynację i monitorowanie działań związanych z realizacją PPSS, ponieważ nie pełni roli wiodącej w realizacji tego dokumentu. Dodała, że udział Ministerstwa ma charakter wspierający, co oznacza, działania są realizowane w ramach obowiązujących kompetencji i struktur organizacyjnych, bez konieczności tworzenia nowych jednostek lub stanowisk.*

(akta kontroli str. 266-296)

Niewskazanie jednostki organizacyjnej ani osób odpowiedzialnych za opracowanie lub przygotowanie podstaw do realizacji wszystkich ww. działań mogło mieć wpływ na niezrealizowanie tych działań przez Ministra.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwaga	Stwierdzone nieprawidłowości wskazują, że ustalone w Ministerstwie mechanizmy nadzoru nie objęły w pełni realizacji działań mających na celu przeciwdziałanie skutkom suszy, przypisanych Ministrowi w PPSS. Zdefiniowanie celów i zadań w PDMKiŚ wraz z miernikami ich realizacji zapewniłoby Ministrowi możliwość uzyskania informacji o potencjalnych zagrożeniach dotyczących braku realizacji przypisanych mu w PPSS działań.
Wnioski	1. Niezwłoczne przygotowanie podstaw do realizacji działań określonych w poz. 8 i 12 załącznika nr 4 do PPSS pn. <i>Budowa oraz przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej oraz Opracowania projektu zintegrowanego systemu monitoringu suszy wraz z określeniem założeń administracyjnych i prawnych dla jego funkcjonowania</i>, w tym podjęcie współpracy na rzecz realizacji tych działań z innymi, wymienionym w PPSS, organami współodpowiedzialnymi za realizację tych działań;2. Niezwłoczne wyznaczenie komórki organizacyjnej lub osoby odpowiedzialnej za opracowanie lub przygotowanie podstaw do realizacji działań określonych w poz. 8 i poz. 12 załącznika nr 4 do PPSS.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały Kolegium NIK w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwagi
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 6 lutego 2026 r.

Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli
Sylweryusz Królak
/podpisano elektronicznie/